

la moda, considerantse atrassat el llaurar ab ells, pero jo n' estich mòlt content y dono ab ells las llauradas fondas, y las demás ab el caball; tenen molta més forsa, y si bè no van tant depressa treballan ab més regularitat, constància y paciència, sense perdre l'ànimo per més que hagin de tirar, aixís com al caball una forsa considerable y contínua l'irrita: al ivern els faig treballar de sol á sol ab un lleuger descans; y ab la calor de bon dematí fins á las nou ó las deu, deixantlos pasturar una estona, y fins á las tres no 'ls torno á junyir. El bou no es delicat y en tè prou ab palla y ferratje; una mula ó caball bo val com dos bous y els guarniments dels bous valen mòlt menos, y si son vells ó se trenca una cama se venen per carn, aprofitantse la pell, ossos, nirvi y banyas; el seu treball es bó y barato; las mulas y matxos per treballar han de tenir uns tres anys y costan mòlt de comprar, de mantenició y guarniments: y com diu Rafi: «muerta la mula, el llanto en casa»: y fins n' hi ha que sostenen qu' es perjudicial el criar animals estérils com son matxos y malas. En resum, que cada terra fa sa guerra; aixó es, que 'l pagés ha d' estudiar lo que més li convé, segóns las sèvas necessitats, terras y condicions especials.

Tinch un bover, —contínua dient el nostre visitat,—que 'ls porta molt bè; abans de sortir á treballar els estriola y respalla com al caball, els renta els ulls ab una espongeta d' aygua, á l' istiu tres vegadas; y no dirían lo que 'ls va bè, lo qual ab alguna goteta d' oli de ginebra, priva que 'ls atormentin moscas, mosquits y tábachs.

Fora llarch de contar las cosas útils que 'ns explicá el nostre amich. Per avuy diré quelcom d' un altre assumpto important, dels adobs. Ai indicar al pagés á qui havíam anat á veure qu' era gastar molt lo que gastava per guano pe ls ferratjes, anant tan cars el nitrat de sosa y 'l sulfat amonich, digué:—Es que jo no 'n gasto d' aquets dos ingredients, perquè 'm surtiria poch remunerador; no tinch necessitat de comprar ázoe, tan car, $\frac{3}{4}$ del valor del guano, quan en l' aire el trobo gratis.—No ho entenem del tot; perque si bè ab la *sideració de ville*, se logra que las lleguminosas absorbeixin ázoe y enterrantlas se adoba la terra, se pert una cullita y tè 'ls seus inconvenients.—Es que jo segueixo el més modern *Sistema Solari*, anomenat de *inducció gratuita del ázoe ab la doble anticipació*, ab lo qual el célebre italiá Solari en sa finca del Borgano ha arribat á obtenir 48 hectólitres de blat per hectárea, surtintli el blat á 7 pessetas per hectólitre! .. Ja compendreu que aquet gran descobriment resol un gran problema, duplicant y fins quadriplcant la producció ab poch gasto —Te agrahiriam ens en fessis una racció.— Ab molt gust, encar que curta avuy; esperant de vosaltres una altra visita, per entrar en més detalls y parlar d' altres cosas útils; mentres tant, poden adquirir en els Tallers Salesians de Sarriá llibres que sobre aixó publica *La Biblioteca Solariana* de Sevilla; jo n' he llegit un que tè per títol: «Los labradores, la agricultura y la cuestion social», que m' ha agradat de debó; y es fet pe 'l P. Ricaldona, inspector dels Salesians de Andalucía. La base es la *rotació d' una lleguminosa acumuladora de ázoe ab un cereal consumidor de ázoe*, anticipan al ferratje ó lleguminosa l' adob que ha de consumir la lleguminosa y 'l cereal, ó sigui la *doble anticipació*, que ja está calculada en unas taulas formadas pe'ls químichs: y dita anticipació consisteix generalment en 400 k. de superfostat; 400 de clorur de potassa y 400 de